

NOTAT

Til: Landsstyret

Fra: Sekretariatet v/Hilde Tretterud, sekretariatsleder

Dato: 26.05.2020

Orientering: NJ-sekretariatet i koronatiden mars-mai 2020

Sekretariatets virksomhet ble kraftig lagt om da koronaviruset kom til Norge og myndighetene i verksatte restriksjoner.

Arbeidssituasjonen i sekretariatet

27. februar begynte koronatiden i NJ, med at vi sendte ut forebyggende regler om blant annet hygiene og utenlandsreiser. 11. mars fikk staben beskjed om at de skulle ta med datautstyr og arbeide hjemmefra, og det har vi gjort siden. Nina har vært i Brugata og holdt sentralbordet åpent.

Sekretariatet var rigget godt for å arbeide hjemmefra. Vi har bærbart utstyr til alle, og så å si alle arbeidsoppgaver kan gjøres fra hvor som helst ettersom programmer og dokumenter ligger på nett. Teams var installert som en del av Office-pakken vår, og vi fikk en flying start på mer digital møtevirksomhet oss imellom. Demio hadde vi også allerede tatt i bruk til nettkurs og det var derfor teknisk enkelt å sette opp større nettmøter med medlemmer og tillitsvalgte.

Alle har tatt situasjonen med hjemmekontor på en veldig god måte. Dette gir også oss i NJ en god digital dytt, og vil trolig gi varige endringer med mindre papirarbeid og færre fysiske møter framover.

Det er heldig at denne pandemien ikke kom for fem år siden. Da hadde vi dataene våre på lokale servere i egne lokaler og stasjonære maskiner. Vi kunne ikke drevet sekretariatets virksomhet fra hjemmekontor, og vi hadde ikke hatt programvare for å drive kurs og møtevirksomhet (som landsstyremøtene) digitalt.

14.mai sendte vi ut en enkel arbeidsmiljøundersøkelse om hjemmekontorsituasjonen. I skrivende stund ser vi på resultatene, og vil vurdere om det er behov for endringer på bakgrunn av disse.

Vi forventer at hovedregelen blir hjemmekontor fram til skoleferiens start. Ferieavviklingen skal gå som normalt i sommer. Det er viktig at vi har ressurser tilgjengelig når aktivitet skal gjennomføres til høsten.

Vi har ikke hatt noen smittesituasjon i sekretariatet så langt.

Økonomiske konsekvenser

De største økonomiske konsekvensene av koronasituasjonen kan verdipapirene våre stå for. Paradoksalt nok har denne perioden gitt verdiene våre et løft. Kort fortalt har verdien av

plasseringene våre gått opp i april – til 124 millioner (en økning på omkring 3,9 millioner). Siden nyttår er verdiene totalt sett opp 4 millioner (det skjedde altså lite i 1. kvartal).

NJ har vært heldige fordi det meste av våre midler er plassert i obligasjoner som er rentefølsomme og statsrenten i 1. kvartal 2020 stupte pga. korona. Til sammenlikning var renten 1. kvartal 2019 uendret. Selv om aksjene steg 4,32% i 2020, mot 13,93 i fjor, gjør renteeffekten på obligasjonene at vi netto øker totalt 3,3% de fire første månedene, mot 2,7% i fjor.

På driftsbudsjettet har vi noen mindre ekstrakostnader, knyttet til at medarbeidere på hjemmekontor har hatt behov for enkle tilpasninger med noe datautstyr og programmer, bedre nett osv., samt noen enkle velferdstiltak (blant dem arbeidsmiljøundersøkelsen om hjemmekontorsituasjonen).

Avlyste fysiske møter sparer oss for noen kostnader, men noen flybilletter og hotellovernattinger har vi likevel måttet betale. Det største planlagte arrangementet var tariffkonferansen for MBL-området, og der fikk vi en forhandlet løsning med hotellet som innebærer at vi må avholde et arrangement av tilsvarende omfang innen utgangen av 2021. At nestleder ikke har pendlerkostnader og at landsstyrets møter er digitale i mars og juni, gir også lavere kostnader.

På vederlagsbudsjettet er det også mange avlyste og utsatte aktiviteter og arrangementer, særlig arrangementer vi tildeler midler til, som SKUP, Dok-festivalen og Fortellingens Kraft, samt konferansestipender. NJ har ikke krevd penger tilbake fra arrangører som er blitt sittende med kostnader de ikke har fått dekket andre steder eller tildelte konferansestipender til opphavere som ikke har fått refundert konferanseavgifter eller reisekostnader.

Vi ligger an til å gå rundt 600 000 kr i pluss bare på konferansestipendene. I tillegg er det et spørsmål hva vi gjør med arrangementsstøtten til NJs egne konferanser som er planlagt til høsten – Hauststormen, Hell og Frilans 20, som er på til sammen drøyt 700 000 kr. Hauststormen er utsatt til høsten 2021, mens Hell-konferansen tar en avgjørelse om gjennomføring eller utsettelse i slutten av mai.

Hva som er avlyst og hva som er utsatt, er ikke nødvendigvis helt klart, men det vil komme til å stå igjen budsjetterte midler på vederlag i 2020. Vi holder muligheten åpen for at en del aktivitet skal gjennomføres i andre halvår, så hva som blir den faktiske økonomiske helårseffekten er det for tidlig å si.

Dataomleggingen gjennomføres tross korona

Det var stor engstelse for at vi ikke ville klare å gjennomføre den store dataomleggingen som planlagt i perioden mars til mai med alle på hvert sitt sted både i NJ og hos Mysoft. Det er derfor tilsvarende stor glede over at det har vært mulig å få til, selv om det har vært mer krevende enn det ville vært om vi kunne sitte fysisk sammen, særlig under kursing og med operativ bistand i oppstartfasen. Mer informasjon om dataomleggingen ligger i en annen sak i dette møtet.

Medlemstallet og kontingentinntektene

Dersom mediebedriftene permitterer eller i verste fall nedbemanner i større grad, kan det gå negativt ut over medlemstallet og dermed kontingentinntektene. Vi har sett få permitteringer blant journalistene. I hvilken grad frilansmedlemmene mister inntekter gjenstår også å se.

Noen fagforeninger meldte tidlig om at koronasituasjonen gav medlemsvekst. NJ har en grunnleggende høy organisasjonsgrad fra før, og har ikke sett noen stor endring i antall

innmeldinger. Normalt gir mars/april noen flere innmeldinger enn andre måneder pga. tarifforhandlingene, men denne våren har vi ikke sett den effekten.

	2020			2019			2018		
	Ordinære	Studenter	Totalt	Ordinære	Studenter	Totalt	Ordinære	Studenter	Totalt
januar	47	13	60	31	37	68	35	44	79
februar	65	37	102	48	20	68	37	30	67
mars	61	16	162	49	23	136	55	35	146
april (mai)	32	10	42	59	16	75	85	7	92
jan-april	205	76	281	187	96	283	212	116	328
mai			0	32	12	44	59	21	80
jan-mai	205	76	281	219	108	391	271	137	464

Det er altså lite som så langt tyder på at kontingentinntektene er berørt verken positivt eller negativt, så langt.

Medlemmer og tillitsvalgte er fulgt tett opp

Spesielt mars, men også april måned har vært en aktiv periode for avdeling *Arbeidsliv*.

Medieøkonomien ble kraftig rammet fordi nedstengningen bl.a. førte til bortfall av annonseinntekter. I kjølvannet fulgte utrygghet for egen arbeidsplass for ansatte journalister, og bortfall av oppdrag for frilansjournalister.

Arbeidsliv har hatt et særlig ansvar for å informere NJs medlemmer langs de to spor for informasjonsvirksomhet som hurtig kom på plass. For det første ble det opprettet en «spørsmål og svar»-tjeneste på NJs hjemmesider, og for det andre ble det innført regelmessige nettmøter med advokatene i *Arbeidsliv*. Etter nettmøtene ble spørsmålene systematisert under temaer, og advokatene bidro med utfyllende kommentarer. Det har vært holdt separate nettmøter for frilansere og ansatte journalister.

I den tidlige fasen med nedstengning av barnehager og skoler var det særlig småbarnsforeldrene som ble rammet. Og det var en stund uklart hvordan det skulle håndteres i forhold til arbeidsgiver og retten til fravær og omsorgspenger. Etter hvert løste denne situasjonen seg ved at antallet dager med omsorgspenger ble utvidet, samtidig som det ikke var nødvendig med en legeerklæring. Dette gjaldt i hovedsak også for NJs frilansmedlemmer.

Det temaet som har fått størst oppmerksomhet blant våre medlemmer i et arbeidsforhold er likevel permittering. Også i mediebransjen er det gjennomført permitteringer, men fortrinnsvis innenfor salg og marked. Det er svært få journalister som har meldt ifra om at de er permittert til NJ. I redaksjoner hvor permittering er drøftet, og formodentlig ikke gjennomført, har det vært stor uenighet om varslingsfristens lengde dersom permittering skulle bli iverksatt. Det å bli permittert har også store økonomiske konsekvenser. Og det har derfor vært viktig å informere om regelverket for beregning av lønn i arbeidsgiverperioden, og om dagpenger fra NAV. Også på dette feltet er reglene endret underveis.

Tilsvarende har saken med størst oppmerksomhet blant våre næringsdrivende medlemmer vært kunsten å overleve når ingen vil kjøpe stoffet du tilbyr. Næringsdrivende hadde etter gjeldende

rett før koronakrisen inntraff, ikke rett til dagpenger. Men regjeringen fattet nokså tidlig et vedtak om inntektssikring også for denne gruppen, samt en kontantstøtteordning (sosialhjelp) inntil inntektssikringen kom på plass. Det er et komplisert regelverk og det er fortsatt usikkerhet med hensyn til hvordan det vil bli praktisert. I skrivende stund antas at NJ vil motta en rekke henvendelser i bakkant av slike søknader, fordi NAV kan ha gjort feil beregninger, eventuelt avslått søknader på uriktig grunnlag.

Våre medlemmer er fortsatt i en krevende periode hvor mange spørsmål generelt melder seg.

Foruten det ovennevnte mottas henvendelser om ferieavvikling, kansellerte sommervikariater, ulovlige midlertidig ansettelser og endring av vaktplaner.

Avslutningsvis bør nevnes at perioden vi har vært igjennom har bidratt til positiv kompetanseheving på avvikling av kurs på digitale plattformer. Noe som NJ kan trekke veksler på i fremtiden. I tiden som kommer vil det bli utviklet flere nye nettkurs som skal holde aktiviteten i gang, og sørge for at denne form for kurs blir en større integrert del av vårt kurstilbud i fremtiden.

Det er mer informasjon om nettkursene og NJ-skolen denne perioden i en annen sak til dette møtet.

Tariffoppgjørene ble utsatt

Koronautbruddet har som kjent ført til at frontfagsoppgjøret mellom Fellesforbundet og Norsk Industri med opprinnelig oppstart 10. mars, er utsatt til 3. august. Det ble besluttet i møtet mellom partene den 13. mars. Av naturlige årsaker førte det til utsettelse av samtlige hovedoppgjør som skulle gjennomføres denne våren.

For NJs del skulle hovedoppgjøret med Spekter/NRK blitt gjennomført i perioden 20.–24. april, nå utsatt til etter at frontfagsoppgjøret er avsluttet.

Tilsvarende gjelder for hovedoppgjøret med NHO/MBL, opprinnelig planlagt til 28.–29. april. Foreløpig er det for tidlig å svare på når disse oppgjørene vil bli gjennomført.

Utsettelsen av tariffoppgjørene gav ressursbesparelser i sekretariatet som dels er brukt på «koronatiltak» som ekstra bistand/rådgivning og hyppige nettmøter med tillitsvalgte og medlemmer, politisk arbeid for bedre rammebetingelser, et aktivt informasjons- og kommunikasjonsarbeid og ikke minst dataomleggingen.

Omfattende informasjonsarbeid

Da omfanget av konsekvensene rundt koronakrisen begynte å bli tydelig, vokste det fram et stadig større informasjonsbehov, og NJ fikk mange spørsmål fra medlemmer og bransjen. En person i sekretariatet fikk ansvar for å koordinere henvendelsene knyttet til korona.

nj.no

For å redusere behovet for å kontakte NJ direkte, og for å ha verifisert tilgjengelig informasjon, ble det 11. mars publisert en artikkel på nj.no der mange av spørsmålene organisasjonen fikk, ble lagt ut med svar.

Artikkelen, som fikk navnet «Har du koronas spørsmål? Her er NJs svar», har blitt bygget ut og omarbeidet kontinuerlig siden den første publiseringen. Artikkelen har hyppig blitt lenket opp i nyhetsbrev og sosiale medier.

For å fange opp spørsmål ble epostadressen henrik.ulrichsen@nj.no distribuert som anbefalt vei inn til NJ for slike henvendelser. På denne måten ble håndteringen av spørsmål effektivisert og forhåpentligvis enklere for medlemmene å komme i kontakt med organisasjonen.

Ulrichsen deltok på mange av NJ-skolens nettmøter (se egen rapport om NJ-skolen) der tillitsvalgte og andre medlemsgrupper kunne stille spørsmål og få svar direkte fra NJs advokater og også politisk ledelse. Fra disse møtene ble mange av de muntlige svarene omgjort til tekst (gjennomgått og verifisert) før de ble lagt inn i artikkelen.

Artikkelen har kontinuerlig blitt oppdatert siden 11. mars, og er den desidert med besøkte siden på nj.no i perioden 11. mars til 30. april (3 ganger så mange besøk som nummer 2).

Nyhetsbrev

13. mars sendte NJ ut nyhetsbrev til alle medlemmer, med informasjon om situasjonen og hvordan vi jobber opp mot de utfordringene som meldte seg. Samme dag var alle klubbledere invitert til nettmøte med advokatene i NJ, for å kunne spørre om forhold som oppsto i redaksjonene knyttet til situasjonen.

17. mars sendte NJ ut nyhetsbrev med råd til alle som dekket korona-krisen. Disse rådene ble også brukt av de andre nordiske forbundene, og oversatt til respektive språk.

Deretter ble det sendt ut nyhetsbrev regelmessig for å oppdatere medlemmer om NJs arbeid opp mot myndigheter, samt råd og ulike situasjoner som har oppstått underveis.

Klubb- og lagsledere har i perioden fått informasjon om situasjonen, råd og blitt invitert inn til hyppige nettmøter (se rapport om NJ-skolen).

Påvirkningsarbeid

NJs medierettsadvokat Ina Lindahl Nyrud hadde kronikken *Kriseforskrift er i strid med Grunnloven* på trykk i Aftenposten. Se politisk rapport for ytterligere informasjon om høringer og kommunikasjon opp mot regjeringen og stortinget.

SoMe

Sosiale medier har blitt brukt kontinuerlig underveis, slik at artikler, tips, nettmøter, kampanjer og politiske ytringer har nådd ut.

Det er interessant å merke seg at vi har fått mange koronahenvendelser fra ikke-medlemmer, noe som kan indikere at ekstern kommunikasjon via nj.no og deling på primært Facebook har hatt god spredning.

Pressens Arbeidsledighetskasse tilpasses koronakrisa

PA-kassen har tilpasset sine vedtekter til NAVs midlertidig endrede krav om at man må være minst 40 prosent ledig, ikke 50 som tidligere. Dette gjelder også for selvstendig næringsdrivende, som nå må vise til inntektsbortfall på minst 40 prosent for å være kunne være berettiget støtte.

De administrative retningslinjene er også endret. NAV utbetaler forskudd på dagpenger. Styret i PA-kassa har som NAV, vedtatt å utbetale forskudd på støtte fra kassen, i form av akuttstøtte. Ordinær støtte gis når vi mottar vedtaket om dagpenger.

Styret har vedtatt at akuttstøtten gis etter hvor mange prosent man er arbeidsledig, som er det samme prinsipp som den ordinære månedlige støtten. I tillegg har styret vedtatt at man må man

ha vært arbeidsledig/permittert i minimum to uker for å få støtte fra PA-kassa. Støtten blir regnet ut fra antall uker arbeidsledighet.

Det er pr i dag ikke kommet veldig mange søknader til PA-kassen fra permitterte.

STUP-ordningen tilpasses koronakrisa

Antall Stup-søkere ved fristen i mai var lavere enn vanlig i MBL-ordningen, men det var normalt antall søkere til FriStup. Søkere til vikarstøtte er også som normalt.

2–3 STUP-kurs er utsatt, og det er usikkert hvordan det blir til høsten.

Det er utlyst et ekstraordinært stipend for Fri-STUP som skal brukes til IJ-nettkurs. Det satt av penger til 30 stipender.

Noen enkelte stipendmottakere ber nå om å få utsette bruken av stipendet til 2021. STUPs retningslinjer åpner allerede for dette.

Forslag til vedtak:

Informasjonen tas til orientering.

Vedlegg:

Avlyste og utsatte arrangementer, så langt vi har oversikt:

- SKUP
- Nordiske Mediedager
- DOK20
- Hauststormen
- Fortellingens kraft
- PUFF-konferansen
- SNUS-konferansen (NJ Akershus) – utsatt
- Vårsamling (NJ Møre og Romsdal)
- Planlagt studentkonferanse i Bergen ifm Hauststormen
- Gullparaplyen (NJ Bergen)
- Redaksjonsmøtet (journalistfagleg debatt) x 2 (NJ Bergen)
- Kinoframsying med BIFF og NMD under Mediedagane (NJ Bergen)
- Klubbleiarsamling med forhandlingskurs (NJ Bergen)
- Sommarfest (NJ Bergen)
- Filmframsying (Bellingcat) i Indre Østfold i april (NJ Østfold)
- Mediegalla saman med den lokale redaktørforeininga (NJ Østfold)
- Klubbleiarsamling (NJ Agder)
- Prisfest (NJ Sogn og Fjordane)
- Prisfest (NJ Vestfold)
- Folkets SKUP (NJ Vestfold)
- Høstseminar (Vestfold)
- Årets bilde
- Seminar i Bodø for journalistar som dekkjer tryggingspolitikk ifm. High North Dialogue i regi av Utsyn og NJ Nord
- Nordisk ungdomsseminar om journalistikk i København (Nordic youth media days) er utsatt til oktober
- Midlertidigsamling (NJ Oslo)
- Nødetatkurs (NJ Oslo)
- Debatter (NJ Oslo)
- Lavterskel kompetanse/sosialt (NJ Oslo)
- Filmfremvisning/debatt (NJ Oslo)
- Diverse fysiske kurs (NJ Frilans)